

Revisionsrapport – Granskning av övertidsersättningar vid Linköpings Universitet

Som en del av arbetet med att granska Linköpings universitets (LiU) årsredovisning 2018 har vi granskat vissa delar av den interna styrningen och kontrollen som bedömts vara relevant för revisionen.

Vi vill med denna revisionsrapport uppmärksamma er på iakttagelser från vår granskning av övertidsersättningar. Vi vill att ni svarar på denna revisionsrapport senast 2019-05-10. Beskriv om och i så fall vilka åtgärder ni planerar för att rätta till iakttagelserna.

Sammanfattning – brister i underlag och intern kontroll avseende övertidsersättningar

De brister som finns i underlag för godkännande och utbetalning av övertid innebär att LiU inte uppfyller kraven på verifikation enligt förordning (2000:606) om myndigheters bokföring samt gällande arbetstidsavtal.

Bristerna innebär också att myndigheten inte har en tillfredsställande intern kontroll för hantering och utbetalning av övertid. Detta leder enligt vår bedömning till ökade risker för misstolkning eller missbruk av arbetstidsavtalet eller oegentligheter vilket kan leda till förtroendskada för myndigheten.

Rikskrevisionen rekommenderar LiU att försäkra sig om en tillräcklig intern kontroll för hela löneprocessen för att uppfylla kraven på regelefterlevnad och redovisning i alla led.

LiU bör se över gemensamma interna riktlinjer och anvisningar för övertid samt införa uppföljande kontroller på central nivå.

Övertidsersättningar – Bakgrund

Vi har granskat övertidsersättningar på individnivå och institutionsnivå från och med januari 2015 till och med april 2018. Linköpings universitets arbetstidsavtal 7 § reglerar mertid och övertid. Där framgår bland annat att:

- arbetsuppgifter ska planeras så att de ryms inom den totala årsarbetstiden
- övertid utöver den totala årsarbetstiden ska normalt inte förekomma
- maximalt antal tillåtna övertidstimmar per år är 150 timmar
- all övertid ska vara beordrad och dokumenterad samt undertecknad av berörd chef och medarbetare.

Övertidsarbete är en ekonomisk händelse då det leder till en ersättning till den anställda och en kostnad för myndigheten. För varje ekonomisk händelse ska det finnas en verifikation enligt 13 och 14 §§ förordning (2000:606) om myndigheters bokföring och verifikationen ska innehålla uppgift om:

- när den ekonomiska händelsen har inträffat
- vad denna avser
- vilket belopp den gäller
- vilken motpart den berör
- I förekommande fall skall verifikationen även innefatta upplysning om handlingar eller andra uppgifter som har legat till grund för den ekonomiska händelsen samt var dessa finns tillgängliga.

Bristfälliga underlag för verifikationer och bristande intern kontroll avseende övertidsersättning

Vi har sett att anställda erhållit ersättningar för övertid med återkommande ofta jämna timbelopp för flera månader. Övertidsersättningar har i flera fall betalats för övertid som uppgått till sammanlagt 150 timmar som enligt arbetstidsavtalet är maximalt antal tillåtna övertidstimmar per år.

I samtal med institutionerna framkom att arbetet ska planeras genom tjänstgöringsplaner så att övertid normalt inte uppstår. Arbetad tid utöver plan ska beaktas i nästkommande års planering för att kompensera för arbetsanhopning under vissa perioder. Arbetsuppgifter för medarbetare ska enligt arbetstidsavtalet planeras så att samtliga arbetsuppgifter ryms inom den totala årsarbetstiden. Orsaker till att vissa personer har högre övertidssaldon kunde enligt institutionerna vara korta uppsägningstider, sjukdom och kompetensmässig bemanning.

I vår granskning har vi gjort följande iakttagelser:

- Vi har iakttagit att för medarbetare med återkommande övertidsersättning saknas underlag med specificering av tidpunkter när övertid har uppstått samt vilka arbetsuppgifter som utförts samt skälen för övertid. Endast totala timbelopp per månad har angivits på blanketterna. Någon annan dokumentation

av skäl och vilka arbetsuppgifter som utförts samt tidpunkterna för övertiden har inte upprättats vid tidpunkten för godkännande av övertid.

- Någon kontinuerlig bevakning under året av övertid genomförs inte utöver den årliga tjänstgöringsplaneringen.
- Årsplanering har inte alltid upprättats för medarbetare med årligen återkommande erhållen övertidsersättning.

Bristerna i underlag för godkännande och utbetalning av övertid innebär att LiU inte uppfyller kraven på verifikation enligt förordning (2000:606) om myndigheters bokföring samt gällande arbetstidsavtal. Vi ser ett behov av att LiU tydliggör och förankrar i verksamheten de regler och riktlinjer som gäller för övertid. Bristerna innebär att myndigheten inte har en tillfredsställande intern kontroll vid godkännande och utbetalning av övertid. Detta leder även enligt vår bedömning till ökade risker för misstolkning eller missbruk av arbetstidsavtalet eller oegentligheter vilket kan leda till förtroendeskada för myndigheten.

Rekommendationer

- LiU bör försäkra sig om en tillräcklig intern kontroll för hela löneprocessen för att uppfylla kraven på regelefterlevnad och redovisning i alla led.
- Riksrevisionen rekommenderar att LiU utvecklar gemensamma interna riktlinjer och anvisningar för hantering av övertid i enlighet med gällande regelverk. Kraven på dokumentation av skäl och grunder samt tidpunkter för arbetad övertid bör tydliggöras i dessa interna riktlinjer och anvisningar.
- Myndigheten bör även införa uppföljande kontroller på central nivå för att säkerställa att regler och instruktioner efterlevs i organisationen.

Ansvarig revisor Henrik Söderhielm har beslutat i detta ärende. Uppdragsledare Christina Petersson har varit föredragande.

Henrik Söderhielm

Christina Petersson